

I. OBRAZLOŽENJE

Uvod

Mogućnost izrade Urbanističkog plana uređenja stambene zone Bisko (u dalnjem tekstu: Plan) određena je Zakonom o prostornom uređenju (NN broj 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19 i 67/23), Prostornim planom uređenja Grada Trilja (Službeni glasnik Grada Trilja 01/05, 07/08, 02/13, 06/18, 04/20, 01/21 ispr, 04/21 p.t. i 08/21 ispr.) te Odlukom o izradi Urbanističkog plana uređenja stambene zone Bisko (Službeni glasnik Grada Trilja 10/23).

Predmetno područje predstavlja neizgrađeno građevinsko područje naselja koje je potrebno planski aktivirati definiranjem detaljnije namjene prostora Službeni glasnik Grada Trilja 10/23.

Primarni ciljevi Plana su određivanje osnovne namjene i uvjete korištenja prostora te definiranje prometne mreže, u cilju povezivanja dijelova naselja.

Plan se izrađuje u mjerilu 1:1000 na topografsko-katastarskom prikazu.

Izrada Plana uređenja odvija se u sljedećim fazama:

- I. Prethodni radovi
- II. Prijedlog Plana (javna rasprava)
- III. Nacrt Konačnog prijedloga Plana
- IV. Konačni prijedlog Plana
- V. Završna obrada Plana

Izrada Plana temelji se na sljedećim zakonima, propisima i dokumentima prostornog uređenja:

- Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19 i 67/23)
- Prostorni plan uređenja Grada Trilja (Službeni glasnik Grada Trilja 01/05, 07/08, 02/13, 06/18, 04/20, 01/21, ispr. 04/21 p.t. i 08/21 ispr.)
- Pravilnik o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (NN 106/98., 39/04, 45/04, ispravak 163/04, 148/10-prestao važiti, 9/11),
- Ostali zakoni koji svojim odredbama utječu na prostorna ili druga rješenja ili se odnose na namjenu, odnosno funkciju prostora

Postupak provedbe javne rasprave te usvajanja Plana propisan je Zakonom o prostornom uređenju (NN153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23).

1. POLAZIŠTA

1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja stambene zone Bisko u prostoru grada Trilja

1.1.1. Osnovni podaci o stanju u prostoru

Grad Trilj nalazi se u Splitsko-dalmatinskoj županiji, u unutrašnjosti Dalmacije. Sa sjeverne strane graniči s Gradom Sinjem i Općinom Otok, sa zapadne s Općinom Dicmo i Općinom Dugopolje, s južne strane s Gradom Omišem i Općinom Cista Provo, a njegova istočna granica je ujedno državna granica prema BiH.

Unutar grada Trilja formirano je 26 naselja - Bisko, Budimir, Čačvina, Čaporice, Gardun, Grab, Jabuka, Kamensko, Košute, Krivodol, Ljut, Nova Sela, Podi, Rože, Strizirep, Strmendolac, Tijarica, Trilj, Ugljane, Vedrine, Velić, Vinine, Vojnić Sinjski, Voštane, Vrabači i Vrpolje.

Grad Trilj prema popisu stanovništva iz 2011.g je imao cca 8400 stanovnika, dok prema zadnjem popisu stanovništva iz 2021.g. ima cca 8182 stanovnika. Naselje Bisko prema zadnjem popisu stanovništva iz 2021.g nastanjuje cca 315 stanovnika.

Područje obuhvata Plana smješteno je unutar naselja Bisko. Naselje Bisko smješteno je u jugozapadnom dijelu Grada Trilja, a unutar Grada Trilja graniči na sjeveru s naseljima Vojnić Sinjski i Gardun te na istoku s naseljem Ugljane.

Građevinsko područje naselja Bisko formirano je u zapadnom dijelu naselja, uz jače prometnice Ž6148, Ž6260, D220 te uz nerazvrstane ceste koje se spajaju na ove tri javne ceste. Prostor obuhvata Plana je omeđen državnom cestom D220 s južne i jugoistočne strane, županijskom cestom Ž6260 sa zapadne strane i nerazvrstanom cestom sa sjeverne strane.

Obuhvat Plana smješten je u jugoistočnom dijelu naselja Bisko, blizu granice s naseljima Ugljane. Prostor je neizgrađen i neuređen. U odnosu na centar Trilja, obuhvat Plana smješten je južno, na udaljenosti od cca 9,5km. Prometnu vezu sa gradskim centrom Trilja stambena zona Bisko postiže preko državne ceste D220 koja se nakon mosta Sv. Mihovila spaja na državnu cestu D60.

Površina obuhvata Plana iznosi približno 8,6 ha. Obuhvat Plana je nepravilnog oblika, izduženog u smjeru istok-zapad, na najdužem dijelu dužine cca 500m i širine cca 270m.

Pristup obuhvatu je preko županijske ceste Ž6260 koja se odvaja od D220 prema sjeveru. Sa županijske ceste Ž6260 se dalje prema istoku odvaja nerazvrstana cesta na koju se veže prometna mreža unutar obuhvata Plana. Nerazvrstana cesta (produžetak Ulice Bisko) prolazi sjevernim dijelom obuhvata Plana, u smjeru zapad – istok, koja zapadno vodi prema izgrađenom dijelu naselja Bisko, a istočno vodi prema Gospodarskoj zoni Bisko-jug.

Obuhvat Plana nalazi se na pretežno ravnom platou.

1.1.2. Prostorno razvojne značajke

Područje obuhvata Plana predstavlja površinu za razvoj i širenje urbanog područja naselja Bisko, koje čini sastavni dio urbane cjeline grada Trilja. Prostor je potpuno neizgrađen i komunalno neopremljen. S obzirom da se nadovezuje na izgrađeni dio naselja Bisko, prostor se treba razvijati kao sastavni dio šire cjeline i povezati se u postojeći prometni sustav i druge postojeće sustave infrastrukture.

Na predmetnom području i u njegovojoj neposrednoj blizini evidentirano je i istraženo više arheoloških nalazišta: Poljanice – Bisko (prapovijesne gomile), Poljanice – Bisko (kamenolom za stećke), Poljanice – Bisko (stećci), Poljanice – Ruda (prapovijesne gomile).

U dio obuhvata, uz državnu cestu, potrebno je voditi računa o potrebno zaštitnom pojasu ceste. Zaštitni pojas se planira u obliku negradivih zelenih i infrastrukturnih površina, kako bi se umanjio negativan učinak buke prometa na kvalitetu stanovanja u stambenoj zoni.

Uz nerazvrstanu cestu (produžetak Ulice Bisko) moguće je uvođenje dodatnih javnih i poslovnih sadržaja kao javni prostor obuhvata Plana, koji su svojim položajem dostupni i vanjskim korisnicima, a ne ometaju mir unutar stambenog dijela obuhvata.

1.1.3. Infrastrukturna opremljenost

Cestovni promet

Obuhvat predmetnog plana graniči s postojećom državnom cestom D220. U cilju zaštite navedene državne ceste potrebno je poštivati zaštitni pojas u skladu s odredbama čl. 55 Zakona o cestama (NN br. 84/11, 22/13, 54/13; 148/13 i 92/14, 110/19, 144/21, 114/22, 114/22, 04/23). Za sve zahvate koji se planiraju u zaštitnom pojasu Hrvatske ceste, poslovna jedinica Split treba sudjelovati sa svojim posebnim uvjetima potvrdom glavnog projekta i suglasnosti (postupci pokrenuti po odredbama Zakona o prostornom uređenju, Zakona o građenu i Zakona o cestama).

Neposredno u blizini granice obuhvata UPU-a nalaze se uljevne i izljevne rampe na deniveliranom spoju državne ceste D220 i županijske ceste ŽC6260.

Sjevernim dijelom obuhvata Plana prolazi nerazvrstana cesta, Ulica Bisko, koja vodi iz naselja Bisko prema Gospodarskoj zoni Bisko-Jug i dio je šire prometne mreže naselja Bisko.

Priklučak stambene zone Bisko na širu mrežu prometnica potrebno je planirati sukladno odredbama Zakona o cestama, pravilnika o uvjetima za projektiranje i izgradnju priključaka i prilaza na javnu cestu i važećim normama za projektiranje i građenje čvorova u istoj razini (U.C4.050).

Zbog blizine deniveliranog čvora na D220 kojim se odvija značajan cestovni promet, priključak na širu mrežu prometnica potrebno je ostvariti preko prometnica nižeg reda (lokalna i županijska cesta), a onda preko njih na državnu cestu D220.

Infrastrukturne vodove potrebno je planirati izvan cestovnog zemljišta, a odvodnju oborinskih voda sa površina građevinskih parcela mora se riješiti na način da se iste ne slijevaju na državnu cestu.

Elektroničke komunikacije

Područje obuhvata nije opremljeno električkom komunikacijskom infrastrukturom za pružanje javnih komunikacijskih usluga putem električkih komunikacijskih vodova. U neposrednoj blizini, sjeverno od obuhvata, provučena je električka komunikacijska infrastruktura.

Postojeći antenski stupovi pokrivaju potrebe područja obuhvata Plana za električkom komunikacijskom infrastrukturom za pružanje javne komunikacijske usluge putem elektromagnetskih valova, bez korištenja vodova.

Vodoopskrba

Područje obuhvata Plana nije pokriveno vodoopskrbnim sustavom. Planirani cjevovodi vezat će se na vodoopskrbni sustav naselja Bisko.

Odvodnja otpadnih voda

Na području obuhvata Plana nije izgrađen sustav javne odvodnje.

Elektroopskrba

Na području obuhvata Plana nije izgrađen sustav elektroopskrbe.

U neposrednoj blizini, sjeverno od obuhvata plana nalazi se postojeća trafostanica.

Plinoopskrba

Na području obuhvata Plana nema izgrađenih plinovodnih sustava.

1.1.4. Zaštićene prirodne, kulturno – povijesne cjeline i ambijentalne vrijednosti i posebnosti

Zaštita prirode

Unutar obuhvata Plana nema zaštićenih dijelova prirode.

Područje obuhvata Plana ne nalazi se unutar područja ekološke mreže, ali nalazi se zapadno, u neposrednoj blizini područja ekološke mreže:

- POP (područje očuvanja značajno za ptice) oznake HR1000029 Cetina
- POVS (područje očuvanja značajno za vrste i staništa) oznake 2000929 Rijeka Cetina – kanjonski dio.

Zaštita kulturnih dobara

Na predmetnom području i u njegovoj neposrednoj blizini evidentirano je i istraženo više arheoloških nalazišta: Poljanice – Bisko (prapovijesne gomile), Poljanice – Bisko (kamenolom za stećke), Poljanice – Bisko (stećci), Poljanice – Ruda (prapovijesne gomile). Stoga je tijekom zemljanih radova na predmetnom području u Biskom potrebno osigurati arheološki nadzor.

Ukoliko se prilikom radova naiđe na arheološki nalaz ili nalazište, nadzor će se proširiti u arheološko istraživanje. Sukladno rezultatima arheoloških radova, nadležni Konzervatorski odjel u Splitu odredit će daljnje postupanje.

1.1.5. Obveze iz PPUG Trilj

Prostornim planom uređenja Grad Trilja (Službeni glasnik Grada Trilja 01/05, 07/08, 02/13, 06/18, 04/20, 01/21 ispr, 04/21 p.t. i 08/21 ispr) određena je granica obuhvata Plana i osnovna namjena površina unutar područja obuhvata te osnovni uvjeti gradnje i mjere zaštite.

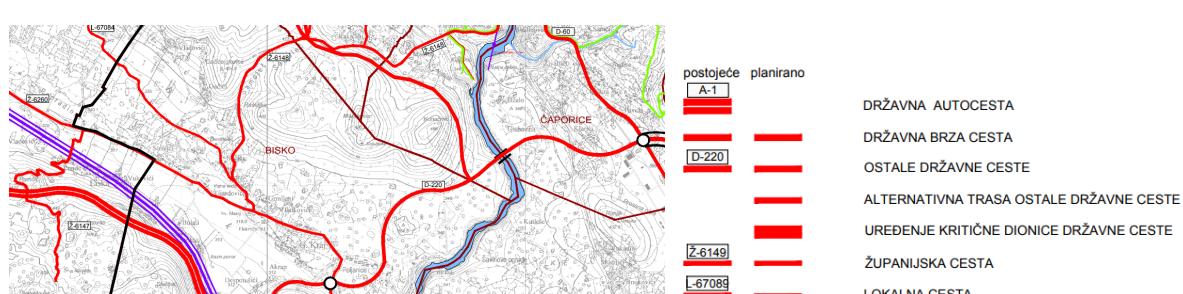
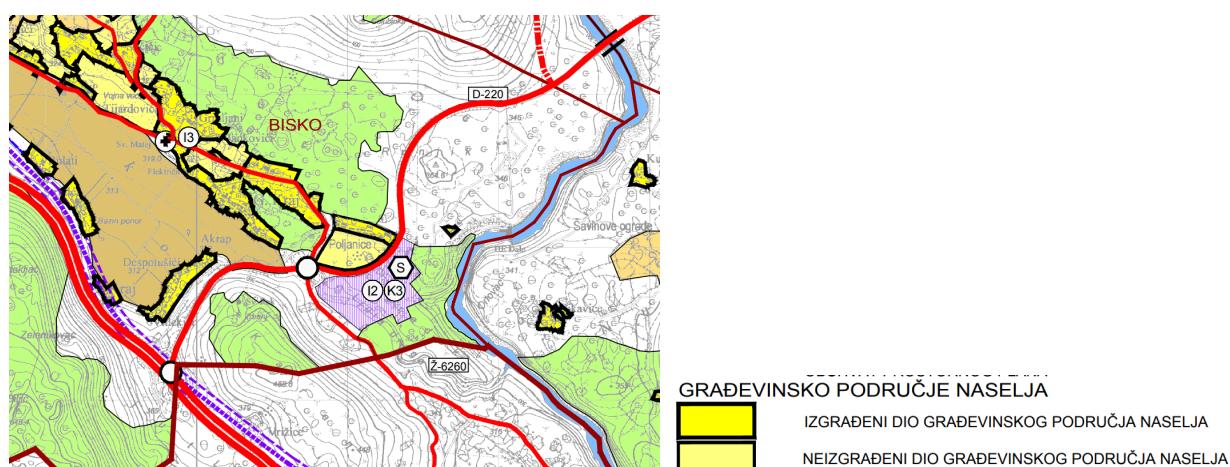
Na kartografskom prikazu 1. *Korištenje i namjena površina*, u mjerilu 1:25000, područje je označeno kao neizgrađeni dio građevinskog područja naselja.

Na kartografskim prikazima prometne i komunalne infrastrukturne mreže 2.1 *Promet*, 2.2 *Pošta i elektroničke komunikacije*, 2.3. *Energetski sustavi*, 2.4. *Vodnogospodarski sustav*, u mjerilu 1:25000, označeni su osnovni elementi prometnog, energetskog i vodnogospodarskog sustava te sustava elektroničkih komunikacija na koje će se infrastrukturni sustav u obuhvatu Plana vezati.

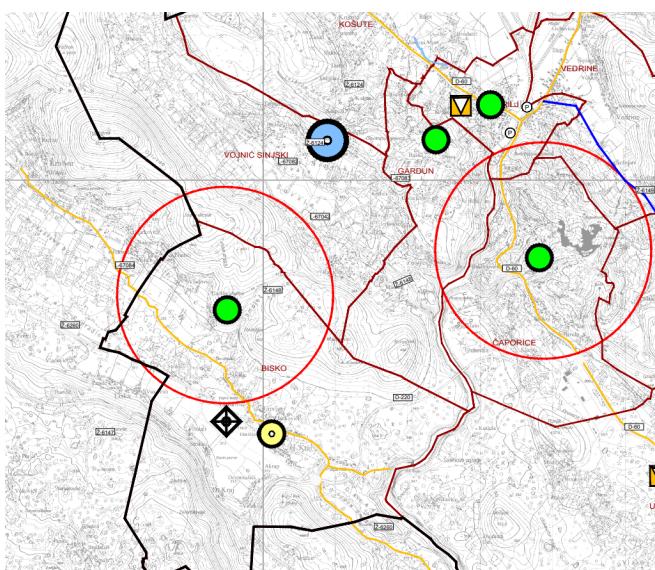
Na kartografskom prikazu 3.1. *Uvjeti za korištenje*, u mjerilu 1:25000, prikazana su područja zaštite prirode i kulturnih dobara – simbolom su označeni lokaliteti kulturnih dobara – arheološki pojedini lokalitet-kopneni stećci te područje ekološke mreže.

Na kartografskom prikazu 3.2. *Područja posebnih ograničenja u korištenju*, prikazano je područje za istraživanje ugljikovodika (kopno) koje ulazi u područje obuhvata Plana, označeno je potresno područje obuhvata.

Na kartografskom prikazu 3.3. *Područja primjene posebnih mjera* označena je granica obuhvata Plana koji je planiran za izradu urbanističkog plana uređenja.

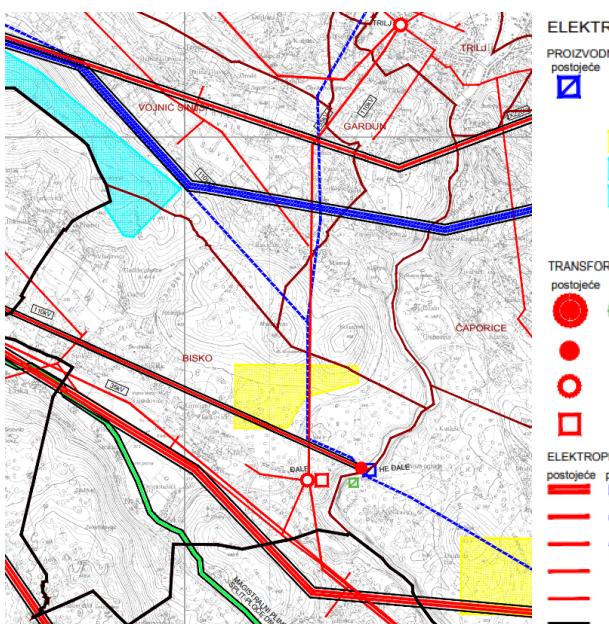

URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA STAMBENE ZONE BISKO
OBRAZLOŽENJE

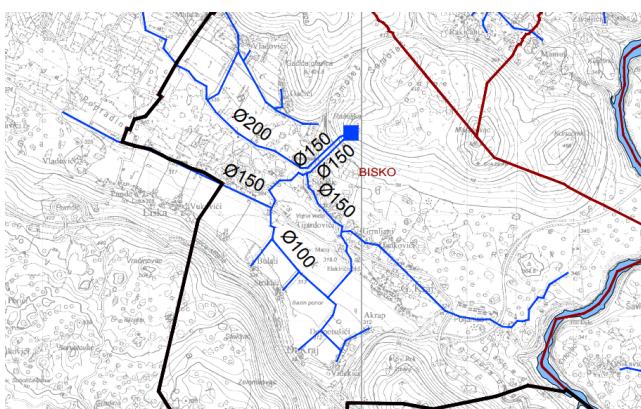
JAVNE ELEKTRONIČKE KOMUNIKACIJE
NEPOKRETNAA MREŽA ELEKTRONIČKIH KOMUNIKACIJA
PODRUČNA TELEFONSKA CENTRALA
PODRUČNA TELEFONSKA CENTRALA PLANIRANA
VODOVI I KANALI
KORISNIČKI I SPOJNI VOD
KORISNIČKI I SPOJNI VOD PLANIRANI
ELEKTRONIČKE KOMUNIKACIJE U POKRETNOJ MREŽI
SAMOSTOJEĆI STUPOVI
AKTIVNA LOKACIJA
PLANIRANA LOKACIJA

Izvod iz kartografskog prikaza i legende PPU-a 2.2. Pošta i elektroničke komunikacije, u mjerilu 1:25000

ELEKTROENERGETIKA	
PROIZVODNI UREDBAJI postojeće planirano	■
HIDROELEKTRANA	■
MALA HIDROELEKTRANA	■
POVRŠINE ZA ISPITIVANJE LOKACIJA SOLARNIH ELEKTRANA	■
POVRŠINE ZA ISPITIVANJE LOKACIJA VJETRO ELEKTRANA	■
DJELOMIČNO IZGRADENO	■
PE	■
TRANSFORMATORSKA I RASKLOPNA POSTROJENJA	
postojeće planirano	● ● ○ □
TS 400/220/110 kV	●
TS 110/X kV	●
TS 35 (20) kV	○
KK 35 kV	□
ELEKTROPRIJENOSNI UREDBAJI	
postojeće planirano	— — — — —
DALEKOVOD 400 kV	— — — — —
DALEKOVOD 220 kV	— — — — —
DALEKOVOD 110 kV	— — — — —
DALEKOVOD 35 kV	— — — — —
DALEKOVOD 10 kV	— — — — —
KORIDOR DALEKOVODA	— — — — —

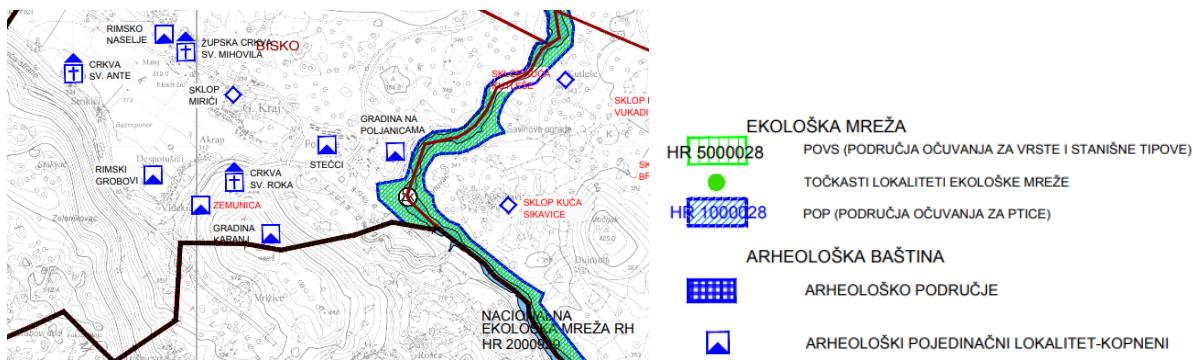
Izvod iz kartografskog prikaza i legende PPU-a 2.3. Energetski sustavi, u mjerilu 1:25000

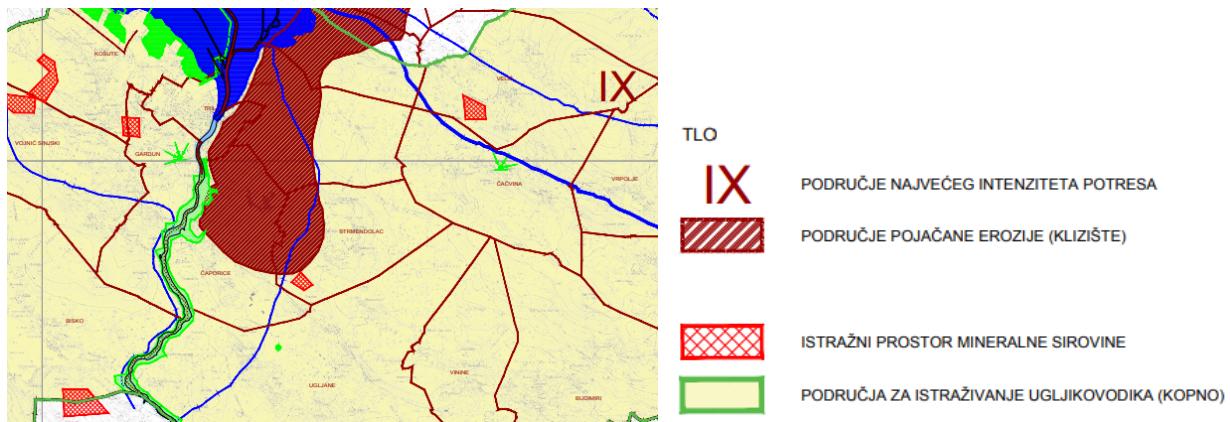
VODOOPSKRBA	
postojeće planirano	— — — — —
MAGISTRALNI OPSKRBNI CJEVOVOD	— — — — —
OSTALI VODOOPSKRBNI CJEVOVODI	— — — — —
VODOSPРЕМА	■ ■
CRPNA STANICA	● ●
PREKIDNA KOMORA	□ □

Izvod iz kartografskog prikaza i legende PPU-a 2.4. Vodnogospodarski sustav, u mjerilu 1:25000

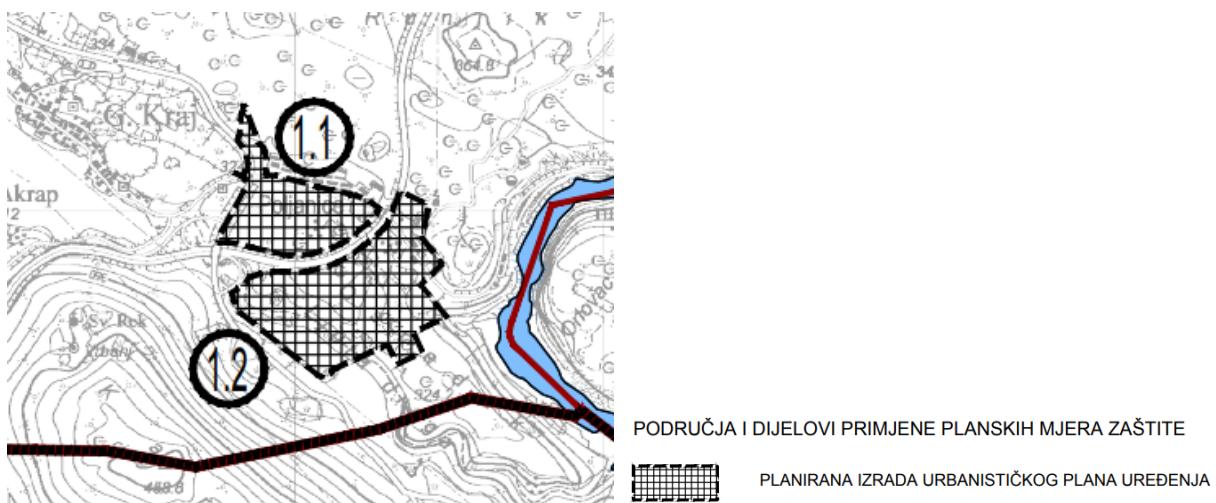
URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA STAMBENE ZONE BISKO OBRAZLOŽENJE

Izvod iz kartografskog prikaza i legende PPU-a 3.1. Uvjeti za korištenje, u mjerilu 1:25000

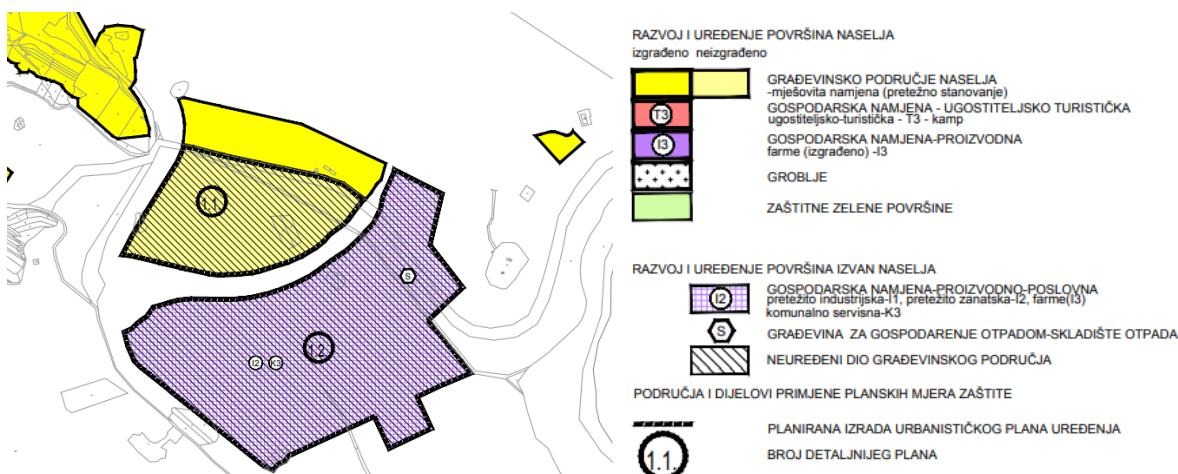

Izvod iz kartografskog prikaza i legende PPU-a 3.2. Područja posebnih ograničenja u korištenju, u mjerilu 1:25000

Izvod iz kartografskog prikaza i legende PPU-a 3.3. Područja primjene posebnih mjera zaštite, u mjerilu 1:25000

OBRAZLOŽENJE

Izvod iz kartografskog prikaza i legende PPU-a 4.12. Građevinska područja naselja -Bisko, u mjerilu 1:5000

Odredbama za provođenje PPUG-a Trilj, čl. 15., definirani su osnovni sadržaji koji se mogu planirati unutar naselja:

"Građevinska područja naselja su površine mješovite (prevladavajuće) namjene u kojima prevladava stambena izgradnja (primarna namjena), te svi sadržaji naselja koji prate stanovanje (sekundarna namjena): javni i društveni, gospodarski (proizvodni, poslovni, ugostiteljsko turistički), športsko-rekreacijski, kao i prometne, zelene površine te komunalni objekti i uređaji. Unutar građevinskog područja naselja planirane su zone športsko-rekreacijskih namjena i postojeća groblja."

Odredbama su također zadani uvjeti gradnje ovisno o tipologiji gradnje (minimalna površina građevne čestice, minimalna širina ulične fronte, maksimalni koeficijenti izgrađenosti i iskorištenosti itd.), na temelju kojih su definirani uvjeti gradnje unutar obuhvata Plana.

1.1.6. Ocjena mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje

Prema podacima iz službenih popisa stanovništva Državnog zavoda za statistiku, broj stanovnika u Trilju u razdoblju 2011.g. - 2021.g. smanjio se za 2,6%.

Trend pada broja stanovnika usporava, pa se tako prema Izvješću o tržištu rada i ljudskim potencijalima u Splitsko-dalmatinskoj županiji, koji je objavila Splitsko-dalmatinska županija 2022.g., broj stanovnika grada Trilja za razdoblje 2014./2020. smanjio s cca 8.700 stanovnika, na cca 8.174, što je za 6,2% manje. Prema istom izvješću, za razdoblje 2014./2021. povećao se broj zaposlenih sa 970 na 1439 odnosno za 49,1%.

Prostorni pokazatelji koji utječu na mogućnost korištenja prostora s obzirom na planiranu namjenu su:

- neopremljenost komunalnom infrastrukturom.

Prilikom gradnje bit će potrebno uzeti u obzir udaljenost građevine od državne ceste D220.

S obzirom da se izgrađeni dio naselja Bisko nalazi u neposrednoj blizini obuhvata Plana pretežno pokriven infrastrukturom, obuhvat je moguće priključiti na postojeće sustave. Povezivanje na sustav odvodnje otpadnih voda nije predviđen projektom Aglomeracije Trilj.

2. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA

2.1. Ciljevi prostornog razvoja gradskog značaja

2.1.1. Demografski razvoj

Jedan od osnovnih ciljeva izrade Plana je poticanje demografskog razvoja u gradu Trilju. Jedan od načina za zadržavanje stanovnika i privlačenje novih je stvaranje kvalitetnog životnog okruženja u skladu s potrebama budućih stanovnika.

U tom smislu, cilj je formirati stambeno naselje opremljeno komunalnom infrastrukturom i javnim sadržajima, s tipologijom gradnje prilagođenom urbano-ruralnom tipu stanovanja.

2.1.2. Odabir prostorno razvojne strukture

Temeljni cilj Plana je osigurati prostorno-planske pretpostavke za razvoj svake pojedine prostorno razvojne cjeline, uskladenima sa prirodnim i kulturnim značajkama prostora, zatečenim stanjem i mogućnostima prostora.

Osnovni ciljevi definirani PPUG-om Trilja, koji utječu na odabir prostorno razvojne strukture, su:

- poštivanje principa održivog korištenja i kriterija zaštite okoliša,
- širenje naselja uvažavajući tradicionalni način gradnje na velikim česticama
- racionalno korištenje infrastrukturnih sustava
- osiguranje prostora i lokacija za infrastrukturne i ostale objekte i sadržaje u skladu s potrebama.

2.1.3. Prometna i komunalna infrastruktura

2.1.3.1. Prometni sustav

Planirani prometni sustav unutar obuhvata Plana potrebno je nadovezati na postojeće prometnice izvan obuhvata Plana.

Cilj je da se prometna i komunalna infrastruktura u svom konačnom obliku izvede na način da zadovolji sve suvremene potrebe življjenja uz zaštitu okoliša.

Također, unutar obuhvata potrebno je osigurati prostor za promet u mirovanju i planirati pješačku prometnu mrežu.

2.1.3.2. Pošta i elektroničke komunikacije

Temeljni cilj je pokriti područje obuhvata elektroničkim komunikacijama, putem vodova i putem elektromagnetskih valova, bez vodova i omogućavanje tako da usluge javnih komunikacija budu dostupne svim korisnicima prostora.

2.1.3.3. Energetika

Elektroopskrba

Područje obuhvata potrebno je vezati na postojeći sustav elektroopskrbe grada Trilja.

Plinoopskrba

Cilj razvoja energetske infrastrukture je opskrba svih potrošača plinom odnosno izgradnja srednje tlačnih plinovoda i na području obuhvata Plana.

Obnovljivi izvori energije

Cilj je poticanje individualnog i javnog, ekonomski održivog korištenja obnovljivih izvora za opskrbu energijom npr. korištenjem solarnih čelija.

2.1.3.4. Vodnogospodarski sustav

Vodoopskrba

Područje obuhvata potrebno je vezati na postojeći vodoopskrbni sustav naselja Bisko.

Sustav odvodnje otpadnih i oborinskih voda

Za područje obuhvata potrebno je osigurati vlastiti sustav odvodnje.

Potrebno je također predvidjeti sustav odvodnje oborinskih voda s prethodnim pročišćivanjem.

2.1.4. Očuvanje prostornih posebnosti naselja odnosno dijela naselja

Prilikom definiranja uvjeta gradnje i načina korištenja prostora, posebnu pažnju treba обратити на оčuvanje i заштиту pejsaža. Isto tako, novom gradnjom (dimenzijama, oblikovanjem), uz dodavanje nove vrijednosti prostoru osmišljenim oblikovanjem i suvremenim tumačenjem tradicionalnih tipologija gradnje.

2.2. Ciljevi prostornog uređenja naselja

2.2.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, obilježja izgrađene strukture, vrijednost i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno-povijesnih i ambijentalnih cjelina

Unutar obuhvata Plana cilj je stvoriti novo stambeno naselje koje s obzirom na površinu i planirani broj stanovnika omogućava rahlu gradnju male gustoće, na velikim građevnim česticama.

Unutar obuhvata Plana nema izgrađenih struktura koje bi utjecale na razvoj prostora. Međutim, s obzirom da se na parceli nalaze privatne parcele s povijesnim kontinuitetom postojanja, cilj je uklopiti postojeće parcele u novoplaniranu parcelaciju stambenog naselja.

Cilj je stvaranje vrijednosti za širi prostor naselja kao što su nove građevine i površine javne namjene namijenjene i korisnicima izvan obuhvata Plana.

Prostorno uređenje novog dijela naselja Bisko treba biti usklađeno sa sljedećim ciljevima:

- racionalno korištenje zemljišta, u skladu sa karakteristikama terena i postojećim katastarskim česticama
- omogućavanje gradnje različitih vrsta građevina i mogućnost smještaja dodatnih sadržaja, u skladu s mješovitim urbano-ruralnim obilježjima prostora
- opremanje prostora svom potrebnom infrastrukturom i javnim sadržajima kako bi se stvorili uvjeti za razvoj kvalitetnog životnog prostora višeg standarda.

2.2.2. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture

Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture odvija se kroz:

- rekonstrukciju postojeće i gradnju planirane prometne mreže,
- gradnju planirane infrastrukturne mreže i priključenje na postojeće infrastrukturne sisteme grada Trilja,
- zoniranje funkcija i vrsta građevine unutar dijela naselja s ciljem ravnomjernog i kvalitetnog razvoja
- gradnju građevina uz poštivanje zatečenih krajobraznih značajki i vrijednosti prostora.

Cilj Plana je odrediti uvjete izgradnje građevina svih namjena i uređenja pripadajućih građevnih čestica, elemente osnovne ulične mreže, ulica, kolno-pješačkih i pješačkih površina, parkirališta, ostalih javnih i zelenih površina, infrastrukturnih koridora i površina te uvjete komunalnog opremanja uz poduzimanje svih mjera zaštite i unapređenja okoliša.

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

3.1. Program gradnje i uređenja prostora

Program gradnje i uređenja prostora napravljen je na osnovu analize postojećeg stanja i razvojnih mogućnosti te obveza iz Prostornog plana uređenja Grada Trilja.

Unutar obuhvata Plana planira se smještaj stambenih građevina i to prvenstveno obiteljskih kuća GBP-a do 400m², na građevnim česticama površine 400m² i veće.

Osim osnovne stambene namjene, unutar obuhvata bit će moguće planirati sadržaje javne i društvene te poslovne namjene, a planira se i uređenje javnog parka s dječjim igralištem, javnog parkirališta te na dijelovima Plana zadržavanje postojećeg zelenila u funkciji zaštitnih zelenih površina.

Planira se potpuno prometno i komunalno opremanje prostora obuhvata.

3.2. Osnovna namjena prostora

Površine javnih i drugih namjena razgraničene su i označene bojom i planskim znakom u grafičkom dijelu Plana, kartografski prikaz 1. *Korištenje i namjena površina*, i to:

- Stambena namjena (S3)
- Poslovna namjena – uslužna (K1)
- Sportsko-rekreacijska namjena – sportsko-rekreacijska igrališta na otvorenom (R3)
- Javne zelene površine – park/perivoj (Z1)
- Infrastruktura – cestovni promet (IS1)
- Zaštitne zelene površine (Z5)

3.3. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu, način korištenja i uređenja površina

Namjena	Površina (m2)	Udio (%)
Stambena namjena (S3)	43335,24	50,88
Poslovna namjena – uslužna (K1)	3979,64	4,67
Sportsko-rekreacijska namjena – sportsko-rekreacijska igrališta na otvorenom (R3)	2551,76	3,00
Javne zelene površine – park/perivoj (Z1)	1617,07	1,90
Površina infrastrukture – cestovni promet (IS1)	23242,53	27,29
Površina infrastrukture – vodnogospodarski sustav (IS8)	1387,77	1,62
Zaštitne zelene površine (Z5)	9062,46	10,64
Ukupno	85176,47	100

Zone namijenjene gradnji stambenih građevina zauzimaju ukupno cca 43335,24 m². Unutar ovih zona predviđa se formiranje cca 73 građevnih čestica s građevinama prosječne građevinske bruto površine 300m². Prosječan broj osoba u jednom kućanstvu iznosi 3 osobe. Prema ovim podacima okviran planirani broj stanovnika u obuhvatu Plana je cca 220 stanovnika.

Očekivana gustoća naseljenosti na području obuhvata iznosi:

- gustoća stanovanja Gst = odnos broja stanovnika i zbroja površina građevnih čestica za stambene građevine

$$Gst = 220 \text{ st} / 4,3 \text{ ha} = 51 \text{ st/ha}$$
- gustoća stanovanja Gust = odnos broja stanovnika i zbroja površina građevnih čestica za stambene građevine i prateće stambene funkcije (ulice, parkirališta, zelene površine i dječja igrališta)

$$Gust = 220 \text{ st} / 6,2 \text{ ha} = 36 \text{ st/ha}$$
- gustoća stanovanja Gbst = odnos broja stanovnika i zbroja površina građevnih čestica za stambene građevine i šire stambene funkcije = odnos broja stanovnika i površine obuhvata prostornog plana

$$Gbst = 220 \text{ st} / 8,1 \text{ ha} = 27 \text{ st/ha}$$

3.4. Prometna i ulična mreža

3.4.1. Ulična mreža

Prometna mreža unutar obuhvata Plana prikazana je na kartografskom prikazu 2.1. *Prometna i ulična mreža*.

Prometnice u obuhvatu Plana planirane su s minimalnom širinom kolnika od 5,50 m i minimalno jednostranim nogostupom širine 1,50 m. Dodatne prometnice mogu se graditi kao kolno-pješačke, minimalne širine 5,50 m. Kolni ulaz građevnoj čestici može zauzeti najviše 4,00 m širine fronte čestice.

Unutar obuhvata Plana nije planirana zasebna mreža biciklističkih staza.

Mreža pješačkih puteva sastoji se od nogostupa uz kolnike min. širine 1,60 m i pješačkih staza min. širine 6,00 m.

Sve prometne površine treba izvoditi na način da se osigura pristupačnost osobama s invaliditetom i slabe pokretljivosti.

3.4.2. Promet u mirovanju

Unutar građevne čestice pojedine namjene treba osigurati prostor za parkiranje vozila. Gradnja parkirališnih/garažnih mjesta određuje se prema normativu:

Namjena	Potreban broj parkirališnih ili garažnih mjesta (PM)
Stambene građevine	1 PM/80 m ²
Restoran, kavana	1 PM/25 m ²
Caffe bar, slastičarnica i sl.	1 PM/15 m ²
Trgovine	1 PM na 30 m ² prodajne površine , 1 PM na 100 m ² skladišnog prostora
Uredi i kancelarije	1 PM na 50 m ²

Potreban broj parkirališnih ili garažnih mjesta određuje se u odnosu na građevinsku (brutto) površinu (GBP) građevine. U GBP za izračun PM ne uračunava se površina garaže, jednonamjenska skloništa i potpuno ukopani dijelovi podruma čija funkcija ne uključuje duži boravak ljudi.

Unutar obuhvata Plana potrebno je osigurati parkirališna mjesta u javnom korištenju, kapaciteta minimalno 10% od ukupnog broja parking mjesta uz stambene građevine.

Na parkiralištima je potrebno predvidjeti odgovarajući broj parking mjesta za osobe s invaliditetom ili slabe pokretljivosti sukladno važećem Pravilniku o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivosti.

Obračun ukupnog broja parking mjesta u javnom korištenju

Unutar zona namijenjenih gradnji predviđa se formiranje cca 73 građevnih čestica s građevinama prosječne građevinske bruto površine 300m². Ukupna GBP svih građevina iznosi 21900 m². Prema normativu 1 PM/80 m² ukupan broj parking mjesta uz stambene građevine iznosi 278. Za javno parkiralište treba predvidjeti 10% od tog broja odnosno 8PM.

3.5. Komunalna i ostala infrastrukturna mreža

3.5.1. Pošta i elektroničke komunikacije

Elektronička komunikacijska mreža unutar obuhvata Plana prikazana je na kartografskom prikazu 2.2. *Telekomunikacijska mreža i energetski sustav*.

Planiranje, gradnja, održavanje, razvoj i korištenje elektroničke komunikacijske infrastrukture od interesa je za Republiku Hrvatsku. Planiranje elektroničke komunikacijske infrastrukture mora biti usklađeno s važećim propisima:

- Zakon o elektroničkim komunikacijama
- Pravilnik o tehničkim uvjetima za kabelsku kanalizaciju
- Pravilnik o načinu i uvjetima određivanja zone elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme, zaštitne zone i radijskog koridora te obveze investitora radova ili građevine
- Pravilnik o svjetlovodnim distribucijskim mrežama

Elektronička komunikacijska infrastruktura za pružanje javnih komunikacijskih usluga može biti planirana:

- putem elektroničkih komunikacijskih vodova
- putem elektromagnetskih valova, bez korištenja vodova.

Unutar obuhvata Plana prikazane su trase elektroničke komunikacijske infrastrukture za postavljanje nepokretne zemaljske mreže.

Planom se omogućava postava eventualno potrebnih građevina (male zgrade, vanjski kabinet-ormarić za smještaj telekomunikacijske opreme) za uvođenje novih tehnologija odnosno operatora ili rekonfiguraciju mreže.

Prilikom planiranja nove elektroničke komunikacijske infrastrukture za pružanje javnih komunikacijskih usluga putem elektroničkih komunikacijskih vodova primjenjuju se sljedeća načela:

- elektroničke komunikacijske vodove treba u pravilu izvoditi podzemno u zoni pješačkih staza ili zelenih površina,
- elektroničke komunikacijske vodove u dijelovima naselja koja su zaštićena kao kulturna dobra treba obavezno izvoditi podzemno,
- pri paralelnom vođenju EKI s ostalim infrastrukturnim instalacijama (integrirana infrastruktura) udaljenost između pojedinih infrastruktura određuju se dogovorno između investitora pojedinih infrastruktura.

Prema PPUG-u Trilja, postojeći antenski stup u gradu Trilju pokriva potrebe područja obuhvata Plana za elektroničkom komunikacijskom infrastrukturom za pružanje javne komunikacijske usluge putem elektromagnetskih valova, bez korištenja vodova.

Po potrebi, novu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu za pružanje javne komunikacijske usluge putem elektromagnetskih valova, bez korištenja vodova, moguće je planirati postavom osnovnih postaja i njihovih antenskih sustava na antenskim prihvatima na izgrađenim građevinama, bez detaljnog definiranja (točkastog označavanja) lokacija u Planu, vodeći računa o mogućnosti pokrivanja područja radijskim signalom koji će se emitirati antenskim sustavima smještenim na te antenske prihvate uz načelo zajedničkog korištenja od strane svih operatora gdje god je to moguće.

Baznu postaju elektroničkih komunikacija u pokretnoj mreži za pokrivanje potreba u obuhvatu Plana treba planirati izvan obuhvata Plana, na zasebnoj građevnoj čestici s osiguranim kolnim pristupom izvan građevinskih područja naselja. Ako nije moguće drugačije rješenje, postavljanje bazne postaje moguće je planirati unutar obuhvata Plana uz sljedeće uvjete:

- u cilju zaštite zdravlja ljudi ne smiju se prekoračivati temeljna ograničenja i granične razine propisane posebnim propisom u pogledu zaštite od elektromagnetskih polja;
- bazne postaje ne mogu se postavljati na lokacijama koje bi narušile sliku naselja s prilaznih komunikacija i u osnovnim vizurama;
- najveća visina krovnih prihvata je 5 m iznad sljemena krova (ili plohe ravnog krova).
- samostojeći antenski stupovi ne mogu se graditi unutar nazuže zone zaštite kulturnih dobara, te na udaljenosti manjoj od 50 m od postojećih građevina

odnosno udaljenosti manjoj od 100 m od škola, dječjih vrtića, bolnica i domova za djecu i odrasle.

- gradnja stupa u blizini sakralnih građevina i drugih spomenika kulturne baštine na istaknutim lokacijama, moguća je na udaljenosti od najmanje 200 m od navedenih građevina
- Nije dozvoljeno postavljanje krovnih prihvata na spomenicima kulturne baštine. Iznimno, uz suglasnost nadležnog konzervatorskog odjela moguće je odrediti lokacije za postavljanje mikro baznih stanica i pripadajućih malih antena.

Vodoopskrba

Postojeća i planirana vodopskrbna mreža prikazana je na kartografskom prikazu 2.3. *Vodnogospodarski sustav*.

Svaka građevina u obuhvatu Plana mora imati osiguran priključak na vodoopskrbni sustav. Vodoopskrbna mreža unutar obuhvata Plana vezat će se na javni vodoopskrbni sustav grada Trilja.

Izgradnji novih građevina može se pristupiti tek po osiguravanju adekvatne vodoopskrbe predmetnog područja, a što će se utvrditi sa nadležnim javnim isporučiteljem usluga javne vodoopskrbe.

Radi ostvarivanja protupožarne sigurnosti unutar obuhvata Plana u koridor planiranih prometnica mora se izvesti mreža protupožarnih hidranata uz javne prometnice prema važećem Pravilniku o hidrantskoj mreži za gašenje požara. Najveća među udaljenost protupožarnih hidranata iznosi 80 metara, a najmanji presjek dovodne priključne cijevi iznosi 100(80) mm.

Proračun potrebne količine vode

Namjena prostora	Planirani broj korisnika	Prepostavljena dnevna potrošnja vode po osobi	Ukupna dnevna potrošnja (I)
Stambena (S3)	220	150 l/dan	49 500
Poslovna namjena – uslužna (K1)	20	50 l/dan	1 000

3.5.3. Odvodnja

Planirana mreža odvodnje otpadnih voda prikazana je na kartografskom prikazu 2.3. *Vodnogospodarski sustav*.

Na području obuhvata Plana nije izgrađen sustav javne odvodnje. Budući sustav vezat će se na vlastiti sustav odvodnje unutar obuhvata Plana.

Sve nove građevine sustava odvodnje moraju se graditi kao razdjelni sustav.

Do izgradnje sustava javne odvodnje sa uređajima za pročišćavanje moguća je realizacija pojedinačnih objekata sa prihvatom otpadnih voda u vodonepropusne sabirne jame i odvozom putem ovlaštenog pravnog subjekta ili izgradnjom vlastitih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda prije upuštanja istih u prijemnik, a sve ovisno o uvjetima na terenu uz suglasnost i prema uvjetima Hrvatskih voda. Nakon izgradnje kanalizacijskog sustava sve građevine se moraju spojiti na kanalizacijsku mrežu obuhvata.

3.5.4. Elektroopskrba

Elektroenergetska mreža unutar obuhvata Plana prikazana je na kartografskom prikazu 2.2. *Telekomunikacijska mreža i energetski sustav*.

Na području obuhvata Plana nije izgrađen sustav elektroopskrbe. Naselje Bisko vezano je na elektroenergetski sustav grada Trilja putem 10kV dalekovoda. Dalekovod će se kablirati te će se na njega vezati planirana elektroenergetska mreža na području obuhvata Plana.

Za napajanje električnom energijom područja obuhvata Plana potrebno je izgraditi sljedeće:

- proširiti kapacitet postojeće trafostanice u blizini obuhvata
- KB 0,4 kV rasplet
- javnu rasvjetu.

Konzum stambene i mješovite zone

Odabrani normativ potrošnje u zoni stambene namjene, S i poslovne namjene – uslužne, K1, iznosi 30 W/m^2 GBP-a pa je ukupni konzum $P_v = 22400\text{m}^2 \times 30\text{W/m}^2 = 672 \text{ kW}$.

Gubici snage na osnovi višegodišnjeg praćenja procjenjuju se na 10% pa prema tome vršno opterećenje iznosi $P_{vu}=P_v \times 1,1 = 739,20 \text{ kW}$.

Uz faktor snage 0,95 angažirana snaga na promatranom području iznosi na srednjenačku razinu $S_{vu}=P_{vu} \times 0,95= 702,24 \text{ kVA}$.

Uz faktor snage 0,95 i faktor ekonomskog opterećenja transformatora 0,9 potrebna je instalirana snaga transformacije 10(20)/0,4 KV na području obuhvata:
 $S=702,24/0,9 \times 0,95=741,25 \text{ kVA}$.

U neposrednoj blizini obuhvata Plana nalazi se postojeća trafostanica koja, uz proširenje kapaciteta, može pokriti potrebe korisnika prostora. Ukoliko se ukaže potreba za gradnjom dodatnih trafostanica, navedene se mogu graditi unutar svih namjena.

Jedna trafostanica TS10(20)/0,4 KV instalirane snage 1000 kVA pokriva elektroenergetske potrebe korisnika prostora.

3.5.5. Plinoopskrba

Sustav plinoopskrbe unutar obuhvata Plana prikazan je na kartografskom prikazu 2.2. *Telekomunikacijska mreža i energetski sustav*.

Kroz područje grada Trilja planirana je izgradnja magistralnog plinovoda Split-Ploče DN1000/75. Opskrba potrošača na području Grada Trilja predviđena je iz RS Sinj, koja će visokotlačnim plinovodom biti povezana s MRS Dugopolje.

Cijevi distributivne plinske mreže unutar obuhvata Plana trebaju se polagati u koridorima prometnica, a njihov točan položaj biti će utvrđen detaljnijom razradom projektne dokumentacije.

3.5.6. Obnovljivi izvori energije

Unutar obuhvata Plana moguće je planirati energetske sustave temeljene na obnovljivim izvorima energije.

Na građevnim česticama moguće je postavljanje sunčanih ćelija na krov građevine, a dozvoljena je maksimalna pokrivenost 30% površine krovne plohe.

Sunčanu energiju i druge obnovljive izvore energije moguće je koristiti u komunalnoj infrastrukturi npr. za solarnu javnu rasvjetu.

3.6. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite površina

3.6.1. Uvjeti i način gradnje

Obuhvat Plana namijenjen je pretežito gradnji stambenih građevina.

U dijelu obuhvata uz Ulicu Bisko planirano je uređenje športsko-rekreacijske površine i poslovнog objekta koji čine centralni dio planiranog naselja.

U dijelu obuhvata namijenjenog stanovanju pretežno se planira gradnja male gustoće izgrađenosti na većim građevnim česticama, uz mogućnost smještaja pomoćnih i gospodarskih građevina, kako je prikazano na kartografskom prikazu 4.3. *Prijedlog parcelacije*.

U zonama stambene namjene (S3) grade se građevine stambene i stambeno-poslovne namjene.

Na građevnoj čestici stambene namjene (S3) dozvoljena je gradnja pomoćnih građevina i to: garaža, spremište, ljetna kuhinja, kotlovnica, nadstrešnica, vrtna sjenica, bazen, roštilj, pomoćna građevina za smještaj spremnika za komunalni otpad i sl.

Uz primarnu stambenu namjenu (S3) dopušteno je uređivati i graditi sadržaje i građevine sljedećih sekundarnih namjena, pod uvjetom da sadržaji, razinom buke i emisijom u okoliš sukladno posebnim propisima, ne smetaju okolini i ne umanjuju uvjete stanovanja, rada i boravka na odnosnim i susjednim građevnim česticama:

- javne i društvene namjene
- poslovne namjene (uredske, uslužne i trgovačke)

Stambene građevine (S3) grade se kao niske u prostornim cjelinama označenim na kartografskom prikazu 4.2. Uvjeti gradnje.

Niske građevine ograničene su na GBP do 400m² i maksimalno 3 stambene jedinice . Mogu se graditi do katnosti Po+P+K+Pk i visine pročelja 8,0 m.

3.6.2 Mjere zaštite prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih ambijentalnih cjelina

Zaštita prirodnih i ambijentalnih vrijednosti

U svrhu zaštite krajobraznih i ambijentalnih vrijednosti prostora potrebno je provoditi sljedeće mjere zaštite:

- građevine i sadržaje planirane unutar obuhvata Plana projektirati na način da se uklope u postojeći prostor

- postojeće elemente autohtone flore sačuvati i integrirati u krajobrazno uređenje, a prilikom ozelenjivanja područja koristiti autohtone biljne vrste
- očuvati u što većoj mjeri područja prekrivena autohtonom vegetacijom i biološke vrste značajne za stanišni tip
- pri oblikovanju građevina treba koristiti materijale i boje prilagođene prirodnim obilježjima okolnog prostora i tradicionalnoj arhitekturi
- očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti
- osigurati pročišćavanje otpadnih voda
- očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (allohtone) vrste i genetski modificirane organizme.

Zaštita kulturno-povijesnih cjelina

Na predmetnom području i u njegovojo neposrednoj blizini evidentirano je i istraženo više arheoloških nalazišta: Poljanice – Bisko (prapovijesne gomile), Poljanice – Bisko (kamenolom za stećke), Poljanice – Bisko (stećci), Poljanice – Ruda (prapovijesne gomile).

Stoga je tijekom zemljanih radova na predmetnom području u Biskom potrebno osigurati arheološki nadzor. Ukoliko se prilikom radova nađe na arheološki nalaz ili nalazište, nadzor će se proširiti u arheološko istraživanje. Sukladno rezultatima arheoloških radova, nadležni Konzervatorski odjel u Splitu odredit će daljnje postupanje.

3.7. Sprječavanje nepovoljnog utjecaja na okoliš

Opće mjere zaštite okoliša koje pozitivno utječu na sve sastavnice okoliša i mogu se provoditi neovisno o namjeni prostora su:

- održavanje ili povećanje biološke raznolikosti zaštitom autohtonih biljnih i životinjskih vrsta, ugradnjom zelenih ili smeđih krovova, smanjivanjem unosa kemikalija te svjetlosnog onečišćenja i onečišćenja bukom
- smanjenje potrošnje vode sadnjom autohtonih vrsta te ugradnjom kontroliranih sustava navodnjavanja koji se napajaju potrošnom vodom
- korištenje energetski učinkovitih sustava temeljenih na obnovljivoj energiji proizvedenoj na lokaciji (prvenstveno sunčeva energija)
- korištenje tehničkih sustava s automatizacijom i senzorima (rasvjeta, voda) radi racionalne uporabe energije
- razvrstavanje i recikliranje otpada.

Zaštita tla

U svrhu sprječavanja erozije tla potrebno je provoditi mjere zaštite koje uključuju sadnju prikladne vegetacije, gradnju regulacijskih vodnih građevina i druga preventivna agrotehnička i hidrotehnička rješenja.

Ostale mjere zaštite tla kao vrijednog resursa su:

- dugoročno kvalitativno i kvantitativno osigurati i održavati funkcije tla, primjereno staništu, izbjegavanjem erozije i nepovoljne promjene strukture tla, kao i smanjenjem unošenja štetnih tvari
- opožarene površine čim prije pošumljivati kako bi se smanjio učinak erozije tla,
- izgradnju objekata, prometnica i sl. planirati na način da se nepovratno izgubi što manje tla.

Zaštita zraka

Na području obuhvata Plana nema značajnih izvora onečišćenja zraka. Svi vlasnici izvora koji potencijalno utječu na kakvoću zraka dužni su osigurati redovito praćenje emisije svojih izvora i o tome redovito dostavljati podatke u katastar onečišćavanja okoliša. Izvori onečišćenja zraka moraju biti proizvedeni, opremljeni i održavani na način da ne ispuštaju u zrak tvari iznad graničnih vrijednosti emisije, prema zakonu i posebnom propisu o graničnim vrijednostima emisije onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora.

U cilju poboljšanja kakvoće zraka određuju se i sljedeće mjere i aktivnosti na području obuhvata Plana:

- osigurati protočnost prometnica
- unaprijediti javni prijevoz
- osigurati dovoljnu količinu zelenila unutar naselja
- uz prometnice postavljati zaštitno zelenilo
- štednja energije i razvoj alternativnih izvora energije
- planiranje energetski učinkovite gradnje.

Zaštita voda

Manji dio obuhvata Plana na istočnoj strani nalazi se u 3. zoni sanitarne zaštite izvorišta Grab. U 3. zoni sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznosti, s obzirom na planiranu namjenu u obuhvatu Plana, zabranjuje se:

- ispuštanje nepročišćenih otpadnih voda,
- građenje prometnica i parkirališta bez građevina odvodnje, uređaja za prikupljanje ulja i masti i odgovarajućeg sustava pročišćavanja oborinskih onečišćenih voda,
- građenje cjevovoda za transport tekućina koje mogu izazvati onečišćenje voda bez propisane zaštite voda.

U cilju čuvanja i poboljšanja kvalitete voda propisuju se sljedeće mjere zaštite:

- planiranje i gradnja građevina za odvodnju otpadnih voda i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda
- usvojen je razdjelni sustav kanalizacije, kao optimalan i sigurniji za zaštitu okoliša
- ugradnja separatora ulja i masti na kanalima oborinske kanalizacije, a po potrebi i taložnika
- usvojen je zatvoreni sustav odvodne kanalizacije
- usvojen je odgovarajući kapacitet sustava odvodnje koji osigurava potrebnu zaštitu okoliša, ljudi i njihove imovine
- obavezno je kontrolirano odlaganje otpada
- zabrana, odnosno ograničenje ispuštanja opasnih tvari propisanih važećom Uredbom o opasnim tvarima u vodama.

Zaštita od buke

Radi zaštite od buke potrebno se pridržavati važeće zakonske regulative prilikom izgradnje novih i rekonstrukcije postojećih građevina:

- Zakonom o zaštiti od buke
- Pravilnikom o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave

Smanjenje buke postići će se upotrebom odgovarajućih materijala kod gradnje i rekonstrukcije građevina, primjereno smještajem mogućih izvora buke u prostoru te postavljanjem zona zaštitnog zelenila prema izvorima buke, a prvenstveno prema jačim prometnicama.

Mjere zaštite od buke obuhvaćaju:

- Sprečavanje nastajanja buke na način da se planira gradnja građevina, koje mogu predstavljati izvor buke, na mjestima s kojih neće djelovati na sredinu u kojoj ljudi rade i borave;
- Razina buke uvjetovana prometom smanjit će se optimalizacijom utjecaja prometa na okoliš
- Razina buke uzrokovana radom ugostiteljskih objekata, regulirat će se reguliranjem vremena rada ugostiteljskih objekata sukladno posebnim propisima.

Gospodarenje otpadom

Na području obuhvata Plana postupanje s otpadom treba biti u skladu s odredbama važećeg Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

Prostor za odlaganje otpada na pojedinoj građevnoj čestici mora biti postavljen na za to odgovarajuće dostupno i zaštićeno mjesto.

Komunalni otpad treba razvrstavati i sakupljati u odgovarajuće spremnike (papir, plastika, staklo i drugo). Za postavljanje spremnika potrebno je osigurati odgovarajući prostor, po mogućnosti ograđen prikladnom ogradiom ili zelenilom, na način da ne ometa kolni i pješački promet i ne zagađuje okoliš.

Zbrinjavanje komunalnog otpada treba organizirati odvozom koji će se vršiti prema komunalnom redu javnog komunalnog poduzeća nadležnog za tu djelatnost.

Građevinski otpad koji će nastati kod gradnje na prostoru obuhvata Plana zbrinjavat će se u skladu s važećim Zakonom o održivom gospodarenju otpadom, odvozom na određenu deponiju.

Zaštita od požara

Pri projektiranju mjere zaštite od požara, kod donošenja dokumenata prostornog uredenja, voditi računa posebno o:

- Mogućnosti evakuacije i spašavanja ljudi, životinja i imovine,
- Sigurnosnim udaljenostima između građevina ili njihovom požarnom odjeljivanju,
- Osiguranju pristupa i operativnih površina za vatrogasna vozila,
- Osiguranju dostatnih izvora vode za gašenje, uzimajući u obzir postojeća i nova naselja, građevine, postrojenja i prostore te njihova požarna opterećenja i zauzetost osobama.

Mjere zaštite od požara projektirati u skladu s pozitivnim hrvatskim i preuzetim propisima koji reguliraju ovu problematiku, a u dijelu posebnih propisa gdje ne postoje hrvatski propisi koriste se priznate metode proračuna i modela. Posebnu pozornost obratiti na:

- Pravilnik o uvjetima za vatrogasne pristupe(NN br.35/94, 142/03).
- Pravilnik o hidrantskoj mreži za gašenje požara (NN br.08/06).
- Garaže projektirati prema austrijskim standardu za objekte za parkiranje TRVB N 106
- Stambene zgrade projektirati prema austrijskim standardu TRVB N 115/00

- Uredske zgrade projektirati prema austrijskim standardu TRVB N 115/00, odnosno američkim smjernicama NFPA 101/2009
- Trgovačke sadržaje projektirati u skladu s tehničkim smjernicama; austrijskim standardu TRVB N 138 Prodajna mjesta građevinska zaštita od požara ili američkim smjernicama NFPA 101 (izdanje 2009.).
- Izlazne putove iz objekta projektirati u skladu s američkim smjernicama NFPA 101 (2009.).

Elemente građevinskih konstrukcija i materijala, protupožarne zidove, prodore cjevovoda, električnih instalacija te okna i kanala kroz zidove i stropove, ventilacijske vodove, vatrootporna i dimnonepropusna vrata i prozore, zatvarače za zaštitu od požara, ostakljenja otporna prema požaru, pokrov, podne obloge i premaze projektirati i izvesti u skladu sa hrvatskim normama HRN DIN 4102, odnosno priznatim pravilima tehničke prakse prema kojem je građevina projektirana. Za ugrađene materijale pribaviti ispravu od ovlaštene pravne osobe o požarnim karakteristikama.

U svrhu sprječavanja širenja požara na susjednu građevinu, građevina mora biti udaljena najmanje 4,0 m, ili manje, ako se dokaže uzimajući u obzir požarno opterećenje, brzinu širenja požara, požarne karakteristike materijala građevine, veličinu otvora na vanjskom zidu građevine i drugo, da se požar neće prenijeti na susjedne građevine, ili mora biti odvojena od susjednih građevina protupožarnim zidom vatrootpornosti najmanje 90 min., koji u slučaju da građevina ima krovnu konstrukciju (ne odnosi se na ravni krov vatrootpornosti najmanje 90 minuta) nadvisuje krov građevine 0,5 m ili završava dvostranom konzolom iste vatrootpornosti dužine najmanje 1,0 m, ispod pokrova krovišta koji mora biti od negorivog materijala najmanje na dužini konzole.

Za zahtjevne građevine potrebno je ishoditi posebne uvjete građenja Policijske uprave Splitsko-dalmatinske kojim se utvrđuju posebne mjere zaštite od požara, te na osnovu istih izraditi elaborat zaštite od požara koji će biti podloga za izradu glavnog projekta.

U slučaju da će se u objektima stavljati u promet, koristiti i skladištiti zapaljive tekućine i plinovi potrebno je postupiti sukladno odredbama članka 11. Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima (NN br.108/95, 56/2010).

Zaštita od potresa

Projektiranje potresne otpornosti konstrukcija izrađivati u skladu s HRN EN 1998-1:2011/NA:2011, Eurokod 8, čija primjena će osigurati gradnju primjereno seizmički otpornih građevina.

Urbanističke mjere zaštite od velikih nesreća

Urbanističke mjere zaštite od velikih nesreća planiraju se u skladu s Procjenom rizika od velikih nesreća izrađenom za područje Grada Trilja te u skladu sa važećim propisima:

- Zakon o sustavu civilne zaštite (NN 82/15, 118/18, 31/20)
- Pravilnik o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora (NN 29/83, 36/85 i 42/86)
- Pravilnik o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja (NN 49/17)
- Pravilnik o postupku uzbunjivanja stanovništva (NN 69/16)
- Pravilnik o tehničkim zahtjevima sustava javnog uzbunjivanja stanovništva (NN 69/16)

- Uredba o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari (NN 44/14 i 31/17)
- Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19)
- Zakon o gradnji (153/13, 20/17, 39/19, 125/19)
- Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18).

Za planirane sadržaje unutar obuhvata Plana najveći rizik prijeti od požara i potresa, a u nižim dijelovima obuhvata i od poplava.

Površina za evakuaciju može se formirati na zelenim površinama. Kao evakuacijski put može se koristiti glavna prometnica u obuhvatu, koja se izvan obuhvata Plana uključuje u prometnu mrežu naselja i veže na cestu D220.

Sklanjanje stanovništva, u skladu sa Zakonom o civilnoj zaštiti, organizira se u najbližoj namjenskoj građevini za sklanjanje ili drugom pogodnom prostoru koji omogućava optimalnu zaštitu sa ili bez prilagodbe (podrumske i druge prostorije u građevinama koje su prilagođene za sklanjanje te komunalne i druge građevine ispod površine tla namijenjene javnoj uporabi kao što su garaže, trgovine i drugi pogodni prostori).

Vlasnici i korisnici objekata u kojima se okuplja ili istodobno boravi više od 250 ljudi, u kojima se zbog buke ili akustične izolacije ne može osigurati dovoljna čujnost sustava za javno uzbunjivanje, dužni su uspostaviti i održavati odgovarajući interni sustav za uzbunjivanje i obavlješćivanje te preko istog osigurati provedbu javnog uzbunjivanja i prijem priopćenja nadležnog centra 112 o vrsti opasnosti i mjerama za zaštitu koje je potrebno poduzeti.